

Christian Ohm Andreas Brummer

Disputatio Sexta De Actionibus Ex Aliorum Contractu

Rostochii: Pedanus, 1616

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788378376>

Druck Freier Zugang

DISPUTATIO SEXTA
DE
ACTIONIBUS
EX ALIORUM
CONTRACTU,

Quam,

D. O. M. A.

Consensu & autoritate Amplissimi
Jctorum ordinis in celeberrima
Rostochiensis Academia,

PRÆSIDE

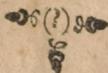
Clarissimo & Consultissimo Viro,
DN. CHRISTIANO Ohm
J. U. D.

Publicè habebit

ANDREAS BRUMMER,
Starg. Pom.

Ad diem 26. Octob. in auditorio majori.

I. D. 187 47.

Rostochl
Typis Joachimi Pedani,
ANNO M. DC. XVI.

1616
R. U. - jur 1676 Ohm, Christianus

CLARISSIMO AC PRÆSTAN-
TISSIMO VIRO,

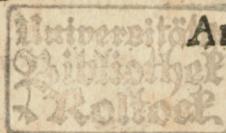
JOANNI Wachsen/
SS. LL. Candidato, nec non Dicafterij Stetin-
ensis Advocato dignissimo, Affini
suo perpetuum obser-
vando:

hasce positiones Legales

in debite gratitudinis signum

dicat & consecrat

Andreas Brummer
Respondens.

THESIS I.

R

Ost actiones, quæ ex singulis contractibus nascuntur, proponuntur hæ, quæ ex aliorum contractibus in nos instituuntur. *Cujac. in paras. ff. hîc.*

I I.

Ex illis prima est actio exercitoria, quâ in solidum tenetur exercitor navis ex contractu magistri quem navi imposuit, ejus rei nomine, in quam imposuit. *l. eadem ratione. 2. Inst. Quod cum eo qui in al. potest. l. 1. §. magistrum s. & §. licet. 20. ff. de exer. act. Cujac. d. loc.*

III.

Exercitorem eum dicimus, ad quem obventiones & reditus omnes perveniunt: sive is dominus navis sit: sive à domino navem per aversionem conduxerit, vel ad tempus vel in perpetuum, nec refert masculus sit, an mulier: paterfamilias an filiusfamilias, vel servus. Pupillus autem si navem exerceat, tutoris autoritas exigitur. *l. 1. §. exercitorem 15. & §. seq. ff. h. t.*

I V.

Magistrum navis accipere debemus, cui totius navis cura mandata est, cujus conditionis sit magister iste nihil interest, utrum liber an servus, sed nec cujus ætatis intererit, sibi imputaturo, qui præposuit. *l. 1. §. magistrum, 1. & §. cujus. 4. ff. h. t.*

V.

Sed si cum quolibet nautarum sit contractum, non datur actio in exercitorem quanquam ex delicto cujusvis eorum, qui navis navigandæ causâ in nave sint detur

actio in exercitorem. l. 1. §. sed si 2. b. t. l. fin. §. 1. ff. nauic.

Cui,

V I.

¶ x præpositionis diligenter servanda est nisi captio-
ia i. t. a) Quare, si cum præposuit navi ad hoc solum, ut
vecturas exigat, non ut locet, quod fortè ipse locaverat,
non tenebitur exercitor, si magister locaverit: vel si ad lo-
candum tantum non ad exigendum, idem erit dicen-
dum. b) a) l. 1. §. magistrum s. b. t. b) d. l. 1. §. igitur 12 ff. b. t.

V II.

Si in refectionem navis magister pecuniam mutuatus
sit non aliter in solidum obligabitur exercitor, quam si
creditor probaverit, cum pecunia crederetur, navem in ea
causa fuisse ut refici deberet, & quidem non majorem
pecuniam, quam necessaria erat, se credidisse. Interdum
& illud æstimandum, an in eo loco pecunia credita sit, in
quo id propter quod credebatur comparari potuerit.
l. ult. in pr. §. 1. b. t. ubi Cujac. tract. 8. ad Afric.

V III.

Est autem electio, utrum exercitorem an magistrum
convenire velimus & ideò si cum utro eorum actum est,
cum altero agi non potest. a) Sed ex contrario exer-
centi navem adversus eos qui cum magistro contraxerunt
actio non pollicetur, cum sufficiat magistrum ex suo con-
tractu conveniri posse. b) a) l. 1. §. est autem 17. §. 1. hac
actio 24. b. t. b) d. l. 1. §. sed ex contrario 18. b. t.

I X.

Eadem ratione, qua navigantibus prospectum est,
terrestri negotiationi institoria actione Prætor subvenit,
& ut exercitoria nomen habet ab eo qui præposuit, sic è
contra institoria ab eo qui præpositus est tabernæ, aut
mensæ, aut cuilibet negotiationi. Cujac. in parat. ff. de
instit. act.

Datur.

X.

Datur ei qui cum institore in commissa negotia contraxit, adversus dominum vel patrem qui
*Inst. qm
 h. cuiusq. s. §. non tamen. ff. b. t.*

XI.

Ceterum exercitoria & institoria actionis eadem est ratio, quia is qui contrahit cum magistro vel cum institore, fidem eius, qui præposuit sequi videtur, sed aliquanto major in magistro propter navigandi necessitatem. Hinc ex utraq; causa etiam domino quasi principali reo condici posse verum est. *§. eadem. et §. ult. Inst. quod cum eo qui inal. potes.*

XII.

Institutores ex contractu tempore præpositionis celebrato post finitum officium rectè conveniri posse verius est. *arg. l. item si 7. §. interdum. ff. ad SC. Maced.*

XIII.

Introduxit & aliam actionem prætor, quæ Tributoria vocatur. Namq; si servus in peculiari merce sciente domino negotietur, & quid cum eo eius rei nomine contractum erit: ita prætor jus dicit, ut quicquid in his mercibus erit, quodq; inde receptum erit, id inter dominum si quid ei debebitur & ceteros creditores pro rata portione distribuatur; & idèd tributoria vocatur, quia ipsi domino distributionem prætor permittit. *§. introduxit. b. t. Inst. Quod cum eo.*

XIV.

Quid tamen si dominus tribuere nolit nec hanc molestiam suscipere, sed peculio vel mercibus cedere paratus sit? Pedius refert audiendum eum quæ sententia habet æquitatem. Et plerumq; arbitrum in hanc rem Prætor debet dare, cujus interventu tribuantur merces peculiaris. *l. illud quog. 7. §. quid tamen. 1. ff. de tribut. act.*

& in heredem datur de eo
pervenit, quia non de dolo est sed
continet. d. l. illud 7. §. ult. §. l. seq. h. t.

XVI.

tributoria propriè de servorum contractibus
est & actio, quod cum eo qui in aliena potestate
est, negotium gestum esse dicitur, quæ ad filiosfam. perti-
net, qui in patria potestate constituti contraxerunt. *tot. tit.*
quod cum eo qui in al. potest. Wes. in par. hic.

XVII.

Filiusfamilias rectè contrahit & obligatur in solidum
suo nomine, a) sed si post contractum emancipetur, aut
exheredatus fuerit vel abstinuerit hereditate paterna cau-
sâ cognitâ æquum visum est eum non in solidum conve-
niri, sed in id quod facere possit. a) *l. ait prator. ff. h. t.*
Cujac. in parat. ibid.

XVIII.

Quod dictum est filiosfamilias ex suo contractu pos-
se conveniri interdum non obtinet propter Senatuscon-
sultum Macedonianum, quod Senatus introduxit odio
Macedonis sceneratoris, cui mos erat filijsfam. credere,
tacito scenore & similibus qui talia nomina sectarentur in
perniciem parentum simul ac liberorum. *tot. tit. ff. § C.*
ad Sc. Maced.

XIX.

Prohibet SCtum Macedonianum mutuas pecunias
dare eis qui in potestate parentis sunt, ita ut ei qui credi-
derit denegetur actio, tam adversus ipsum filium, filiam-
ve, nepotem, neptemve (sive adhuc in potestate sint sive
morte patris vel emancipatione suæ potestatis esse cepe-
rint) quam adversus patrem avumve: sive eos habeat in
potestate sive emancipaverit. *§. pen. Inst. quod cum ea qui in*
al. potestate. Non

Non solum filiofam.
fideiussori quoq; & man.
habent regressum, nisi fort.
runt. *l. sed si. 9. §. non solum 3. ff. 1.*

XXI.

Adeo verò filiosfamilias Senatus
exceptione tuctur, ut nequidem huic rei.
l. qui exceptionē 40. in pr. ff. de cond. indeb. arg. 1.

XXII.

Cessat SCtum si paterfamilias esse credatur
sciente patre creditum sit filio b) aut à minore acc.
rit c) aut paterfamilias factus debitum agnoverit novari.
Jo d) vel solvente e) & alijs quibusdam casibus. a) *l. si
quos in 3. ff. h. t. b) l. si tantum. 12. ff. b. t. c) l. si quis. 3. §. proinde
2. ff. b. t. d) arg. l. f. ff. h. t. e) litem si. 7. §. f. §. 19. ff. b. t.*

XXIII.

Quod dicitur in eo qui studiorum causa absens mu-
rum acceperat, cessare Senatusconsultum: ita locum ha-
bet, si probabilem modum in mutua non excessit, certe-
tam quantitatem, quam pater solēbat subministrare. *litem
si. 7. §. quod dicitur. 13. ff. h. t.*

XXIV.

Ordinarium prætor arbitratus est, prius eos contra-
ctus exponere, eorum qui alienæ potestati subiecti sunt,
qui in solidum tribuunt actionem: sic deinde adhuc per-
venire ubi de peculio datur actio. Est autem triplex hoc
edictum, aut enim de peculio, aut de in rem verso, aut quod
jussu hinc oritur actio. *l. 1. in princ. §. 1. ff. de pecul.*

XXV.

Peculium est naturale patrimonium filiofam. aut ser-
vo à patre vel domino seorsim à suis rationibus constitu-
tum,

ad patri vel domino vel subiectis ei
turaliter debetur. *Cujac. in parat. ff. h. t.*

XXVI.

In tractu servi filijq; de peculio actio datur, ut de
peculio est actori satisfiat, deducto prius quod
convento & alijs in potestate existentibus
quia pravenisse dominus paterve creditur. *l. sed
ulium 2. ff. h. t.*

XXVII.

Si hi qui in potestate aliena sunt nihil in peculio ha-
bent vel habent quidem, non in solidum tamen: & actor,
se ex jussu patris dominive cum ijs contraxisse vel id quod
hi ex contractu consecuti sunt necessario au-
rem illorum versum esse docere possit, à patre
quod jussu & de in rem verso actionibus so-
quetur. *tot. tit. de in rem verso & quod jussu.*

COROLLARIA.

I.

Parentes non tantum ex contractibus liberorum, sed etiam delictis statuto
in solidum obligari posse ad poenam pecuniariam, non corporalem receptum est.

II.

Cum is, cui exercitoria, institoria aut tributoria competit, etiam de pecu-
lio & in rem verso agere possit: una intentata, succumbenti ad aliam actionem
recurere non licet, nisi justo errore circumventus minus rectam elegerit.

III.

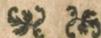
Non solum vitam sed & facultates defendere concessum est, licet ob de-
fensionem rerum occidere jura non permittant.

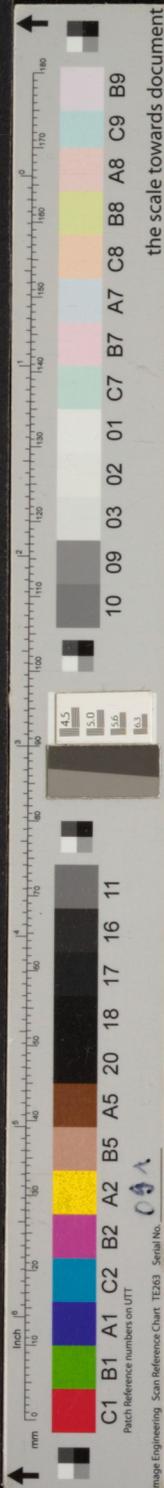
IV.

Insultatus fuga sibi consulere non tenetur.

V.

Æqualitas armorum in inculpatæ tutelæ moderamine non requiritur.

X.

ui cum institore in commissa negotio
versus dominum vel patrem qui
non tamen ii. ff. b. t.

XI.

exercitoria & institoria actionis eadem est
qui contrahit cum magistro vel cum instito-
ro qui præposuit sequi videtur, sed aliquanto
magistro propter navigandi necessitatem. Hinc
etiam domino quasi principali reo condi-
ct. *l. eadem. §. l. ult. Inst. quod cum eo que*

XII.

ex contractu tempore præpositionis cele-
stem officium rectè conveniri posse verius
l. 7. §. interdum. ff. ad SC. Maced.

XIII.

et aliam actionem prætor, quæ Tributo-
ria. Namq; si servus in peculiari merce sciente,
licitur, & quid cum eo eius rei nomine con-
tra prætor jus dicit, ut quicquid in his mer-
cedibus inde receptum erit, id inter dominum
tributor & ceteros creditores pro rata portio-
ne; & idè tributoria vocatur, quia ipsi do-
mionem prætor permittit. *l. introduxit. b. t.*

XIV.

si dominus tribuere nolit nec hanc mo-
re, sed peculio vel mercibus cedere paratus
fert audiendum eum quæ sententia habet.
Et plerumq; arbitrum in hanc rem Prætor
cujus interventu tribuantur merces peculia-
l. 7. §. quid tamen. i. ff. de tribut. act.

A 3

Hæc